

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

Dim polisi niweidiol:
Trosglwyddo o Kinship Care i Orchmynion
Gwarcheidiaeth Arbennig.

HANES DOGFENNAU			
Rhif y fersiwn:	1	Statws: (drafft/terfynol)	terfynol
Dyddiad Ysgrifenedig	Tachwedd 2023	Dyddiadau Cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	Rhagfyr 2023
Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb			
Dogfennau ategol			
Awdurdodwyd gan: Cyngor Cabinet Penaethiaid Gwasanaeth Tîm Rheoli Plant/ Oedolion	Dyddiad: 22.12.23	Cadarnhawyd gan: Cyngor J Llewellyn	Dyddiad: Ionawr 24
Cyfrifoldeb Arweiniol: Joe Rhys Jones	Awdur: Laura Roberts	Dyddiad Gweithredu: Mawrth 2024	Dyddiad Adolygu: Mawrth 2025
Canlyniad yr Adolygiad:			

Tudalen Cynnwys

Tudalen

Cynnwys

4	Pwrrpas y cynllun
4	Cyd-destun cyfreithiol a pholisi
5	Meini prawf a chymhwyster
5	Swm y Taliad
6	Adolygu
6	Penderfyniad ac awdurdodiad
6	Apêl

Pwrrpas y cynllun hwn:

Darparu cymorth ariannol i ofalwyr maeth plant a fyddai'n addas i ddod yn ofalwyr SGO i'r plant yn eu gofal ond sy'n amharod i wneud hynny oherwydd eu pryder y byddai hyn yn golygu gostyngiad yn incwm eu haelwyd.

Bwriad y cynllun hwn yw cefnogi gofalwyr maeth i wneud y newid hwn, lle mae er budd hirdymor y plant dan sylw, drwy ddarparu taliadau i gefnogi incwm yr aelwyd. Gwneir y taliadau hyn yn ychwanegol at y taliadau SGO safonol a byddant yn lleihau'r broblem o ostyngiad posibl yn incwm y cartref wrth drosglwyddo o drefniant maethu i warcheidiaeth arbennig.

Mae'r cynllun hwn wedi'i gynllunio i gefnogi gofalwyr maeth, mewn amgylchiadau eithriadol i wneud y newid hwn, ac wrth wneud hynny bydd yn cefnogi amcan yr awdurdod o ddiwallu anghenion emosiynol a llesiant y plant hyn yn y dyfodol a chreu sefydlogrwydd hirdymor iddynt.

Pwrrpas y polisi hwn yw cefnogi'r lleoliadau hyn yn fwy tebyg i leoliad teuluol a bod hwn yn opsiwn parhaol hirdymor lle mae'r plentyn yn dod yn rhan o'r teulu i bob pwrrpas.

Fel rhan o'r polisi hwn, mae'r Awdurdod Lleol yn ymrwymo'n ffurfiol i sefydlogrwydd lleoliadau SGO ym mhanel SGO pan ellir trafod y newid o daliadau lefel maethu i daliadau SGO, ar gyfer achosion eithriadol, i barhau i gefnogi'r teulu ar lefel taliadau maethu (ar adeg y rhoddwyd yr SGO).

Ym mhanel SGO, bydd sefydlogrwydd y lleoliad a lles pennaf y plentyn yn cael ei ystyried yn llawn i atal breuder y lleoliad. Bydd unrhyw gymorth ariannol parhaus ychwanegol yn cael ei ysgrifennu yn y cynllun sy'n parhau. Mae'r Awdurdod Lleol yn ymrwymo i'r ideoleg na ddylai unrhyw leoliad fethu na dod yn ansefydlog oherwydd rhesymau ariannol.

Cyd-destun cyfreithiol a pholisi

- Deddf Mabwysiadu a Phlant 2002
- Deddf Plant 1989
- Rheoliadau Gwarcheidiaeth Arbennig (Cymru) 2005
- Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014
- Rheoliadau Gwarcheidiaeth Arbennig (Cymru) (Diwygio) 2018
- Cod Ymarfer Gwarcheidiaeth Arbennig ar arfer gwasanaethau cymdeithasol; swyddogaethau mewn perthynas â Gorchymyn Gwarcheidiaeth Arbennig 2018
- Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP)
- Polisi Cyllid Gwarcheidiaeth Arbennig
- Rheoliadau Cynllunio Gofal, Lleoli ac Adolygu Achosion (Cymru) (2015)

Cod Ymarfer (COP) ar gyfer Gorchmynion Gwarcheidiaeth Arbennig (2018):

Mae'r COP yn dweud:

- Ni ddylai cymorth ariannol gynnwys unrhyw elfen o gydnabyddiaeth ariannol (5.14)
- Gall Awdurdodau Lleol ddarparu cymorth ariannol sy'n uwch na'r lefel arferol lle mai'r gwarcheidwad arbennig oedd gofalwr maeth y plentyn (5.20).
- Rhaid i'r taliadau ychwanegol ddod i ben ar ôl dwy flynedd oni bai bod yr ALI o'r farn bod y taliadau'n angenrheidiol oherwydd amgylchiadau eithriadol (5.21).
- Ni ddylai unrhyw drefniant gwarcheidiaeth arbennig fethu, neu fethu â mynd yn ei flaen, dim ond oherwydd rhwystrau ariannol (5.11)

Mae'r meini prawf uchod wedi'u hystyried ac, ar y cydbwysedd, mae'r ALI o'r farn bod plentyn sy'n symud o Ofal Maeth i SGO yn amgylchiadau eithriadol ac mae meini prawf 5.21 o'r CoP yn hanfodol i atal lleoliadau rhag chwalu (5.11).

Meini prawf a chymhwyster ar gyfer y cynllun hwn:

Mae'r cynllun hwn ar gyfer gofalwyr sydd ar hyn o bryd yn ofalwyr maeth cymeradwy sy'n gofalu am Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful Plant sy'n Derbyn Gofal; Gan gynnwys gofalwyr maeth sy'n berthnasau. Rhaid i'r gofalwyr hyn fod wedi cael eu hasesu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful fel rhai addas i drosglwyddo i drefniant Gwarcheidiaeth Arbennig yn benodol ar gyfer y plant y maent yn gofalu amdanynt ar hyn o bryd.

Bydd unrhyw daliadau sy'n uwch na'r lwfans SGO arferol a aseswyd yn cefnogi'r gofalwyr yn ariannol yn ystod cyfnod y SGO oni bai bod amserlenni eraill yn cael eu cytuno ar banel SGO a byddant yn helpu i hyrwyddo trefniant gofal hirdymor buddiol i'r plant y tu allan i'r 'System Gofal' draddodiadol. Nid yw'r cynllun hwn yn berthnasol i ofalwyr sydd â SGO neu CAO ar hyn o bryd neu unrhyw drefniant tebyg arall.

Bydd rheoliad 26 o ofalwyr yn cael eu hystyried fesul achos gan ystyried na ddylai'r trefniant gwarcheidiaeth arbennig fethu, neu fethu â mynd yn ei flaen, dim ond oherwydd rhwystrau ariannol (5.11) Cod Ymarfer SGO.

Ni fydd unrhyw daliadau ychwanegol yn seiliedig ar angen y plentyn, yn y tymor byr, fel ffioedd meithrin neu gymorth i gludiant i'r ysgol yn cael eu hystyried o fewn y cynllun hwn, ond dylid gofyn am y rhain a'u trafod ar wahân o fewn y cynllun cymorth SGO a'u cytuno gan y Prif Swyddog Maethu a Gwasanaethau Preswyl / Prif Swyddog Parhaus.

Bydd IFA a gofalwyr maeth y trydydd sector sy'n gofalu am Gyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful Cyngor Dinas Sir Penfro Plant sy'n Derbyn Gofal ac yn cael eu cefnogi

gan yr ALI i wneud cais am SGO yn cael eu hystyried fesul achos. Ni fydd unrhyw daliadau yn fwy na'r symiau yr oedd y gofalwyr yn eu derbyn i ddarparu gofal trwy eu hasiantaeth/darparwr.

Os yw gofalwyr yn derbyn arian ychwanegol drwy'r cynllun PASS neu'r cynllun cyllid plant anabl bydd y taliadau hyn yn cael eu hystyried yn ystod panel SGO.

Swm y Taliad:

Bydd disgwyl i'r gofalwr wneud ceisiadau am gymorth ariannol a fyddai ar gael iddynt fel gofalwyr SGO, trwy gynlluniau cymorth ariannol cenedlaethol. h.y. Budd-dal Plant, credydau treth, credyd cynhwysol, DLA os yw'n berthnasol, ac unrhyw gymorth ariannol tebyg arall a allai fod ar gael. Bydd yr awdurdod yn ystyried y rhain wrth gyfrifo'r taliad ychwanegol a gynigir i'r gofalwr. Bydd y taliad hefyd yn ystyried gofynion penodol, ac anghenion y plant sy'n cael eu gosod, a bydd tîm gwaith cymdeithasol a thîm maethu y plentyn yn darparu gwybodaeth i gefnogi hyn.

Bydd y Taliad ychwanegol yn cefnogi incwm aelwyd y gofalwr, ond ni fwriedir cynhyrchu incwm cartref a fyddai'n uwch na'r hyn a fyddai'n cael ei dderbyn pe bai'r gofalwr SGO yn dal i fod yn derbyn taliadau gofalwyr maeth a gyhoeddwyd gan MTCBCs ar gyfer plant o'r oedran hwnnw neu'r taliadau y maent yn eu derbyn gan eu hasiantaeth/darparwr maethu ar adeg gwneud y SGO.

Bydd y taliad ychwanegol yn cael ei gytuno o fewn y panel SGO a chytunwyd ar hyd y cyllid. Bydd taliadau'n cael eu gwneud yn fisol gyda'r taliad SGO, gan BACS i mewn i'r banc gofalwr. Bydd taliadau'n dechrau pan fydd SGO yn cael ei gymeradwyo gan y llys ac mae'r plentyn mewn lleoliad.

Bydd unrhyw gymorth ariannol parhaus yn cael ei ysgrifennu yn y cynllun yn barhaus a gellir ei adolygu.

Mae'r Awdurdod Lleol yn ymrwymo i'r ideoleg na ddylai unrhyw leoliad fethu na mynd yn ansefydlog oherwydd rhesymau ariannol mae hyn yn cynnwys unrhyw fregusrwydd ariannol i ofalwyr sydd wedi newid o fod yn ofalwr maeth i ofalwr SGO. Mae hyn yn cynnwys, mewn amgylchiadau eithriadol, ddarparu lwfansau parhaus i barhau i sefydlogrwydd y lleoliad.

Gellir cytuno ar daliadau parhaus sy'n cyfateb i'r lwfansau maethu presennol pan wnaed y SGO os ydym ni fel ALI yn ystyried budd plentyn mewn lleoliad SGO fel ei fod yn dod yn 'amgylchiadau eithriadol' i dalu swm parhaus mewn achosion lle na fyddai fel arall yn bosibl cyflawni'r radd hon o barhad i blentyn.

Adolygu:

Bydd y trefniant a'r taliad a wneir yn cael ei adolygu'n rheolaidd; bydd yr adolygiad cyntaf fel arfer ar ôl 8 wythnos ac yna 12 mis ac yna'n cael ei gynnal yn unol ag adolygiad ariannol SGO.

Ni fydd y cyfnodau adolygu yn hwy na 12 mis, ond gellir trefnu adolygiadau ychwanegol os bydd amgylchiadau'n newid neu'r naill barti neu'r llall yn gofyn am adolygiad.

Bydd adolygiadau yn ystyried lles ac anghenion y plant, a thaliadau i'r dyfodol a bydd disgwyl i ofalwyr ddarparu manylion am daliadau a budd-daliadau ariannol eraill y maent yn gymwys i'w cael tra byddant yn derbyn y taliad ychwanegol hwn.

Gall taliadau newid a bydd yr awdurdod yn gwneud y penderfyniad terfynol ar daliadau i'w gwneud ar ôl ymgynghori â'r gofalwr ac ystyried yr holl wybodaeth berthnasol.

Os cytunwyd ar daliadau amgylchiadau eithriadol yn ystod adolygiad neu ar adeg yr SGO, bydd y rhain ond yn dod i ben os bydd y plentyn yn gadael y lleoliad, neu os daw'r lleoliad i ben. Gellir cytuno ar daliadau hyd nes y bydd y plentyn yn gadael gofal yn 18 oed neu'n 18 oed os yw'r person ifanc yn parhau mewn addysg hyd at ddiwedd y flwyddyn academiaidd honno. Mae angen i'r gofalwyr ddarparu tystiolaeth bod y person ifanc yn parhau mewn addysg ar ôl 18 mlynedd er mwyn i daliadau barhau tan ddiwedd y flwyddyn academiaidd honno.

Am gefnogaeth ôl-18 mlynedd, gweler y polisi SGO categori 5 ar gyfer cymhwysedd.

Penderfyniad ac Awdurdodi ar gyfer Taliad

- Bydd gweithiwr cymdeithasol gofal plant a gweithiwr cymdeithasol goruchwyliol y gofalwr maeth yn gwneud argymhellid sy'n rhoi rhesymau pam mae'r taliad yn briodol a'r swm sydd i'w dalu.
- Bydd yr argymhellion yn cael eu trafod gan eu Rheolwyr Tîm ac os cytunir arnynt, bydd cynnig yn cael ei wneud ar y cynllun SGO priodol a'i gytuno ar banel SGO.
- Os caiff ei gymeradwyo, bydd y Tîm Cymorth Busnes yn trefnu dechrau taliadau unwaith y bydd SGO wedi'i ganiatáu.
- Defnyddir adolygiadau ariannol/llesiant SGO i weithredu unrhyw newidiadau y cytunwyd arnynt, yn ôl yr angen.
- Os yw'r plentyn yn gadael y lleoliad, rhaid i'r gofalwr hysbysu'r Gweithiwr Cymorth Gwarcheidiaeth Arbennig a fydd yn cadarnhau'r dyddiad gadael, ac yna bydd taliad taliad a SGO yn dod i ben o'r dyddiad hwnnw. Bydd y gweithiwr cymorth SGO yn hysbysu'r Tîm Cymorth Busnes a fydd yn trefnu i derfynu taliad ac adennill unrhyw ordaliad a allai fod wedi'i wneud.

Apêl

Bydd unrhyw apeliadau, neu anghytundebau a allai godi, yn cael eu hystyried gan y Pennaeth Gwasanaeth Plant a Phobl Ifanc, a fydd yn gwneud penderfyniad terfynol.

Ni fydd llwybr pellach i apelio y tu hwnt i hyn.

Ffurflen Adborth

Enw Polisi:

Rhowch fanylion adnabod o 'Hanes Dogfennau' o'r clawr blaen

Rhif y fersiwn:		Statws: (drafft/terfynol)	
Dyddiad ysgrifenedig:		Dyddiad cyhoeddi ar gyfer ymgyngori	

Byddai'r **Rheolwr Tîm** yn gwerthfawrogi eich awgrymiadau a'ch sylwadau i'w hystyried ar gyfer yr **Adolygiad** nesaf. Hoffem eich adborth ar y ddogfen hon a byddem yn croesawu eich barn ar yr hyn y dylid ei ychwanegu, ei gymryd i fwrdd neu ei newid. Hoffem hefyd gael gwybod am:

- Materion ymarfer neu hyfforddiant cysylltiedig sy'n seiliedig ar dystiolaeth
- Unrhyw feysydd ymarfer a fyddai o fudd i ofal defnyddwyr gwasanaeth drwy gael eu hychwanegu at y ddogfen, neu unrhyw agweddau eraill ar ymarfer y dylid eu cynnwys yma
- Unrhyw gamgymeriadau ffeithiol neu wallau yn y ddogfen
- Materion cysylltiedig eraill a fyddai'n helpu i lywio'r polisi.

Defnyddiwch y lle isod a gorlifo ar gyfer eich sylwadau.

Byddai'n ddefnyddiol pe gallech ddyddio eich sylwadau.

Mae croeso i chi ychwanegu neu atal eich manylion adnabod eich hun fel y gwelwch yn dda.

Dychwelwch eich sylwadau at

Ffurflen Adborth

Enw Polisi:

Os hoffech gael y wybodaeth hon mewn iaith neu fformat arall, cysylltwch â'r Rheolwr Tîm